

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КВНЗ «УМАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА»

Електронний збірник
за підсумками проведеного
семінару-практикуму для науковців, педагогів,
інструкторів з фізкультури закладів дошкільної освіти
(ЗДО), студентів

**«Спортивні ігри в розвивальному
просторі ЗДО: досвід, проблеми,
перспективи розвитку»**

26 лютого 2020 р.

Редакційна колегія:

Чепка О.В. – кандидат педагогічних наук, директор КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Крамська З.М. – заступник директора з навчальної роботи КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Панченко Л.Ф. – заступник директора з соціально-гуманітарної та виховної роботи КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка», викладач вищої кваліфікаційної категорії

Зайченко І.В. – доктор педагогічних наук, професор, викладач педагогічних дисциплін КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Поштарук Л. І. – завідувач відділення дошкільної і початкової освіти КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка», викладач вищої кваліфікаційної категорії, магістр

Денисюк Т.К. – кандидат філологічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, завідувач навчально-методичного кабінету КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Любченко І.І. - кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, голова циклової комісії педагогіки і психології та методик дошкільної освіти, КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Шарапанюк А.Й. – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, завідувач навчально-методичної лабораторії КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Малахова О.Г. - викладач вищої кваліфікаційної категорії, КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Матюшин С.А. - викладач вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Черненко Л.П. - викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

Карасевич М. П. – викладач I кваліфікаційної категорії КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»

2. ОСВІТНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ, ІНСТРУКТОРІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Бабич О.О. , Пшемінська О.....	45
<i>Професійна підготовка вчителів дошкільної освіти до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку(презентація)</i>	
Вожжов І.А.....	49
<i>Гра в футбол важливий аспект розвитку здорового малюка</i>	
Гарбар С.В.....	52
<i>Структура та зміст занять із навчання дошкільників гри в баскетбол</i>	
Давидова М.О.....	54
<i>Формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти</i>	
Давидова М.О., Галкіна С.В.....	57
<i>Педагогічні умови використання спортивних ігор у практиці роботи з фізичного виховання закладу дошкільної освіти</i>	
Зброй В.В.....	60
<i>Впровадження інтегровано-розвивальних м'ячів у процес фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку</i>	
Карасєвич М.П., Вітвіцька О.....	66
<i>Форми рухової активності дошкільників у народній педагогіці</i>	
Куцерда В.В.....	69
<i>Педагогічні умови використання спортивних ігор у практиці роботи закладу дошкільної освіти</i>	
Малахова О.Г.....	72
<i>Комплексне використання спортивних ігор у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку</i>	
Самусенко О.М.....	76
<i>Формування моральних якостей дітей дошкільного віку засобами рухливих ігор</i>	
Трофаїла Н.Д.....	78
<i>Вплив спортивних ігор на фізичний розвиток дітей дошкільного віку</i>	
Хрипун Д.М., Пічкурєнко О.В.....	80
<i>Виховання у дітей з розладами спектру аутизму інтересу до ігрової діяльності</i>	
Цимбалюк Ж.О., Мусієнко А. В.....	83
<i>Елементи баскетболу як засіб гармонійного розвитку дітей дошкільного віку</i>	
Шевченко Н.О., Лаврухіна В.В.....	87
<i>Спортивні ігри як головний чинник у розвитку рухових якостей дітей дошкільного віку</i>	

Отже, під час використання цих та подібних ігор у дітей не лише розвивається координація рухів, а й відбувається спонукання до спонтанних висловлювань, мовленнєвого розвитку та вдосконалення діалоغو-монологічного мовленнєвих умінь, що є не менш важливим при корекційно-розвитковій роботі з дітьми з розладами спектру аутизму.

Література:

1. Базима Н. В. Розвиток мовлення дітей з аутизмом / Н. В. Базима – Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 144 с.
2. Івашура Н. С., Ангелова А. В. Методичні рекомендації для педагогів загальноосвітніх навчальних закладів. / Н. С. Івашура, А. В. Ангелова – Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 48 с.
3. Пахомова Н. Г, Кононова М. М. Спеціальна психологія [Текст]: навчальний посібник для студентів спеціальності 6.010105 – «Корекційна освіта» / Н. Г. Пархомова, М. М. Кононова; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. – Полтава: ТОВ «АКМІ», 2015. – 357 с.

УДК 372.363

Цимбалюк Жанна Олексіївна
канд. фіз. вих. і с., доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди;
Мусієнко Антон Володимирович
гравець БК «Харківські соколи»
(м. Харків, Україна)

ЕЛЕМЕНТИ БАСКЕТБОЛУ ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Баскетбол – командна спортивна гра, характерними рисами якої є велика емоційність, прояв різнобічних фізичних якостей, рухових дій, інтелектуальних здібностей, моральних і вольових якостей. Ці особливості роблять її одним з найбільш дієвих оздоровчих і виховних засобів. Тому вона широко використовується в системі фізичного виховання.

Дошкільний вік – це сензитивний період розвитку багатьох рухливих якостей. Враховуючи зв'язок між розвитком рухової сфери та психічним розвитком дитини [3], втрачати цей період, не забезпечити умови для рухового розвитку дитини, рівнозначно позбавленню його можливостей максимально реалізувати задатки, які характеризують анатомічний і фізіологічний потенціал організму у формуванні та розвитку безлічі психофізіологічних і сенсорно-моторних функціональних систем [4].

Повноцінний фізичний розвиток дітей можливий лише при комплексному використанні засобів фізичного виховання: природних факторів, гігієнічних заходів і фізичних вправ, серед яких важливе місце займають елементи спортивних ігор (баскетбол, футбол, настільний теніс, бадмінтон та ін.).

Враховуючи сучасну загальну тенденцію до зменшення обсягів рухової активності дітей, в програмі виховання та навчання в дошкільних закладах питання, які пов'язані зі здоров'ям, стоять на першому місці. Рухливі ігри та елементи спортивних ігор, які пов'язані з м'ячем, застосовуються в роботі з дошкільнятами як засоби рухового розвитку дитини та джерелом здатностей, які мають прикладну спрямованість [2].

Так, дії дітей з м'ячем включені до програм з фізичного виховання в дошкільних закладах починаючи з другого року життя. Вони займають значне місце серед інших засобів фізичного виховання і ускладнюються від групи до групи за рахунок введення додаткових завдань, а також більш складних способів виконання.

Вправи в киданні, катанні м'ячів сприяють розвитку окоміру, координації, спритності, ритмічності, узгодженості рухів. Вони формують вміння схопити, утримати, кинути предмет, привчають розраховувати напрямок кидка, погоджувати зусилля з відстанню, розвивають виразність рухів, просторове орієнтування. В іграх з м'ячем розвиваються фізичні якості дитини: швидкість, стрибучість, сила.

Вправи та ігри з м'ячем при відповідній організації їх проведення сприятливо впливають на фізичний розвиток і працездатність дитини. Вправи з

м'ячами різної ваги і обсягу розвивають не тільки великі, а й дрібні м'язи обох рук, збільшують рухливість суглобів пальців і кистей, що особливо важливо для шестирічної дитини, що готується до навчання в школі. При ловлі та киданні м'яча дитина діє обома руками. Це сприяє гармонійному розвитку центральної нервової системи і всього організму.

В іграх з м'ячем колективного характеру створюються сприятливі умови для виховання позитивних морально-вольових рис дітей. Такі ігри привчають долати егоїстичні спонукання, виховують витримку. Знайомлячись з умовами гри, дитина засвоює, що не вона одна хоче діяти з м'ячем, потрапляти їм в кошик, що її дії повинні сприяти успіху всієї команди. Заради інтересів команди дитині часто доводиться передавати м'яч партнеру, коли той має сприятливіші умови для ведення успішної гри. Необхідність приймати швидкі, розумні рішення, правильно їх реалізовувати в грі сприяють вихованню впевненості, рішучості. У грі дитина завжди має можливість випробувати свої сили і переконатися в успішності дії.

Методика використання елементів баскетболу в якості одного із засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку розроблена і відображена в роботах А.В. Кенеман, Д.В. Хухлаєва, Т.І. Осокіна, Е.А. Тимофєєва та Е.Й. Адашкявичене [1]. Вони рекомендують застосовувати гру в баскетбол або включати елементи баскетболу в інші рухливі ігри при чіткому врахуванні вікових особливостей розвитку дитини.

Так, дітям від 1,5 до 2 років рекомендовані елементи: передача м'яча з рук в руки, кидки малого м'яча однією рукою в горизонтальну ціль на висоті грудей з відстані від 50 см. Дітям від 2 до 3 років рекомендується перекочування м'яча один одному по підлозі, кидки м'яча обома руками від грудей та через голову, кидки малого м'яча однією рукою в вертикальну ціль на висоті очей з відстані від 60 см, ловля м'яча від дорослого, притискаючи його до грудей. На заняттях використовуються ігри «Потрап в ворота», «Прокати м'яч», «Лови м'яч». Діти від 3 до 4 років можуть використовувати кидки м'яча вихователю, ловля м'яча від дорослого, не притискаючи його до грудей, кидки м'яча в підлогу та вгору з

спробою його ловлі. На заняттях використовуються ігри «Потрап в коло», «Хто кине далі?». Діти від 4 до 5 років виконують кидки м'яча в підлогу та вгору з його ловлею, передачі м'яча товаришу на відстані 1-1,5 м, кидки м'яча правою та лівою руками на дальність, в вертикальну та горизонтальну цілі з відстані 2 м. На заняттях використовуються ігри «Підкинь - злови», «Школа м'яча», «Збий кеглю». Діти від 5 до 6 років виконують ведення м'яча на місці, передачі м'яча на відстані 2-3 м, кидки м'яча в кошик на висоті 1,5-2 м різними способами: однією рукою, двома руками знизу, двома руками через голову, кидки великого м'яча двома руками через голову на дальність. На заняттях використовуються ігри «Мисливці і зайці», «Потрап в обруч», «Збий м'яч» та гра в міні-баскетбол за спрощеними правилами на спеціально-обладнаному майданчику.

Отже, рухливі ігри з м'ячем, з елементами баскетболу є засобом гармонійного розвитку дітей дошкільного віку з умовою їх використання з урахуванням вікових особливостей дітей, їх фізичного розвитку і фізичної підготовленості.

Література:

1. Адашкявичене Э.Й. Баскетбол для дошкольников. М.: Просвещение, 1983. 79с.
2. Вільчковський Е.С. Фізична культура дітей дошкільного віку. К.: Здоров'я, 2002. С. 47.
3. Запорожец А.В. Избранные психологические труды. Т. 1. Психология развития ребенка. М.: Педагогика, 1986. 320 с.
4. Малахов С.В. К вопросу о развитии двигательных умений и способностей в дошкольном возрасте. Теоретическая и экспериментальная психология. 2011. Т. 4. № 3. С. 43-54.

УДК:796.1/.3:373.2-053.4

Лаврухіна Вікторія Вячеславівна,

*Студентка факультету дошкільної освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди*
Науковий керівник: **Шевченко Надія Олександрівна**